

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії,
ректор, професор
В. Чернець В.Г.Чернець
«15» березня 2017 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
за спеціальністю «Музичне мистецтво»
для здобувачів освітнього рівня «бакалавр»
(на основі диплома молодшого спеціаліста)

Ухвалено на засіданні
приймальної комісії
від «15» 03, 2017 р.
(протокол № 3)

КИЇВ – 2017

В. Чернець

Програма вступного випробування за спеціальністю «Музичне мистецтво» для здобувачів освітнього рівня «бакалавр» на основі диплома молодшого спеціаліста / Укладачі: Мустафаєв Ф.М., народний артист України, доцент, професор кафедри естрадного виконавства; Левко В.І., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри естрадного виконавства. – К. : НАКККіМ, 2017.

Програма вступного випробування призначена для абітурієнтів, які вступають до Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв та відокремлених структурних підрозділів для здобуття освітнього рівня «бакалавр» на основі диплома молодшого спеціаліста.

Програма містить пояснювальну записку, програму вступного випробування, критерії оцінювання абітурієнтів, список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

При прийомі вступників за скороченим терміном навчання, на основі диплома молодшого спеціаліста, конкурсний відбір проводиться на підставі вступного фахового випробування, що включає в себе виконання вокальної програми та співбесіду.

Мета вступного випробування – відбір вокально підготовленої, творчо обдарованої, талановитої молоді, здібної до навчання.

Абітурієнт повинен виконати 4 вокальних твори, які демонструють його вокальні дані, музикальність, вміння передати авторський задум твору, а саме:

- українську народну пісню (а capella, під фонограму мінус, у супроводі концертмейстера);
- романс;
- пісню українського композитора-корифея;
- твір на вибір (світовий хіт, джазовий стандарт, класична арія).

На співбесіді з фаху виявляється загальний теоретичний рівень підготовки абітурієнта, обізнаність з музичної дисципліни «Елементарна теорія музики».

Для проходження вступного випробування кожному абітурієнту відводиться 30 хв.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

СОЛЬНИЙ СПІВ

Українські народні пісні:

"Бодай ся когут знудив", "В кінці греблі шумлять верби", "Дивлюсь я на небо", "Зелененький барвіночку", "Коло млина-яворина", "Ой, зійди, зійди, ясен місяцю", "Ой, чий то кінь стоїть", "При долині кущ калини", "Спать мені не хочеться".

Пісні українських композиторів-корифеїв:

Білаш О.: "Білі лебеді", "Два кольори";

Верменич В.: "Чорнобривці";

Івасюк В.: "Тільки раз цвіте любов", "Я піду в далекі гори", "Балада про мальви";

Злотник О.: "Маки червоні", "Невезуча", "Чуєш, мамо".

Класичні та сучасні романси:

«Ночь светла» муз.М.Шишкіна, вірші М.Язикова;

«Отцвели хризантемы» муз.Н.Харіто, вірші В.Шумського;

«Очи черные» муз.Ф.Германа, вірші Є.Гребінки;

«Я встретил Вас» муз.невід.автора, вірші Ф.Тютчева;

«Я тебя никогда не забуду» муз.А.Рибнікова, вірші О.Вознесенського.

Класичні арії:

Бетховен Л. Арія Рокко з опери «Фіделіо»;

Вахнянин А. Арія Одарки «Нема мені порадоньки» з опери «Купайло»;

Вагнер Р. Любовна пісня Зигмунда з опери «Валькірії»; пісня Вольфрама з опери «Тангейзер»;

Гендель Г. Арія Брадаманти з опери «Альцина»; речитатив і арія Орієни з опери «Адамис»; речитатив і арія Ксеркса з опери «Ксеркс»;

Глінка М. Арія Вані «Нет, не мне» з опери «Іван Сусанін»;

Глюк К. Дві арії Амура, арія Блаженної Тіні з опери «Орфей»; арія Гідраота з опери «Армида»;

Даргомижський О. Друга пісня Лаури з опери «Кам'яний гість»;

Лисенко М. Пісня Наталки «Чого ж вода каламутна» з опери «Наталка Полтавка»;

Рахманінов С. «Рассказ Старого цыгана» з опери «Алеко».

ЕЛЕМЕНТАРНА ТЕОРІЯ МУЗИКИ

Музичний звук та його властивості. Натуральний звукоряд. Музичний стрій. Музичний слух. Тембр як засіб музичної виразності. Діапазони та регістри музичних інструментів і людських голосів. Класифікації музичних інструментів і ансамблів.

Фіксація звуку у стародавньому світі, античності, та середньовіччі. Реформа Гвідо д'Ареццо в нотному письмі. Формування сучасної європейської системи нотації в XVII ст.

Музичний звукоряд. Тон і півтон. Октави. Основні елементи нотного письма. Нотний стан. Система ключів. Такт. Знаки скорочення нотного письма. Знаки альтерації. Тривалості та паузи. Літерна система позначення звуків.

Прості, складні, змішані метри і розміри. Перемінний метр. Групування тривалостей. Пунктирний ритм. Синкопа. Поліметрія і поліритмія.

Темп як засіб музичної виразності. Основні та додаткові позначення темпу. Агогіка. Термінологія позначення темпу та агогічних прийомів у музичному творі. Роль часової організації музики у створенні музичного образу.

Поняття інтервалу. Тонові та ступеневі величини інтервалу. Акустична класифікація інтервалів. Оборнення інтервалів. Енгармонізм інтервалів. Поняття діатонічних і хроматичних інтервалів.

Поняття акорду. Типи терцієвих акордів. Фонізм акордів. Тризвук, його основні види та інтервальна структура. Оборнення тризвуку. Септакорди та їх класифікація. Акорди нетерцієвої будови. Виразове значення акордів у музиці.

Поняття ладу. Семиступеневі діатонічні лади. Пентатоніка. Недіатонічні лади та штучні ладові системи XX століття. Паралельні та однойменні тональності.

Поняття про ладівий устій та тяжіння. Історичні умови формування ладового устою. Стійкі та нестійкі ступені ладу. Головні та побічні ступені ладу. Назви ступенів ладу.

Інтервал як висотне співвідношення ладу. Стійкі та нестійкі інтервали. Загальне поняття про розв'язання інтервалів. Інтервали на ступенях гами. Характерні інтервали.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АБІТУРІЄНТІВ

Знання абітурієнтів, виявлені на творчому конкурсі оцінюються від 0 до 200 балів. За кожен виконаний вокальний твір абітурієнт може отримати максимально 40 балів. За співбесіду – 40 балів. Максимальна сума балів за вступне випробування – 200.

Рівень	Бали	Критерії оцінювання підготовки абітурієнта
Незадовільно	0-119	Абітурієнт демонструє посередні вокальні дані, не володіє співацькими навичками (дихання, голосоведіння, дикція); акторська робота невизначена. Творчий потенціал низький для подальшого розвитку у відповідності до вимог програми навчання.
Задовільно	120-139	Абітурієнт показує елементарні навички володіння голосовим апаратом, але не вміє користуватись співацьким диханням. Художній зміст виконуваного твору не розкритий у повній мірі. Сценічна пластика не надто виразна. Володіння матеріалом з музично-теоретичних дисциплін – неповне, відчуваються складнощі у викладі.
Добре	140-179	Абітурієнт добре володіє власним голосом, використовує вокально-технічні прийоми. Емоційно відчуває характер творів, що виконується. Присутні певні вокальні недоліки, а саме: форсований звук, горловий відтінок, гнусавість тощо. Відповідь на співбесіду досить повна, логічна, але містить деякі неточності.
Відмінно	180-200	Абітурієнт виявляє вільне володіння власним голосом, звучання його рівне по всьому діапазону, присутня індивідуальна, яскрава манера виконання. Витримує теситуру. Вміло реалізує власні творчі можливості. Демонструє всю глибину авторського задуму твору. Відповіді на запитання під час співбесіди бездоганні за змістом, формою, обсягом.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Антонюк В. Г. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект: Монографія / Валентина Геніївна Антонюк. – К. : Українська ідея, 1999. – 144 с.
2. Васильченко Е.В. Музыкальные культуры мира : учеб. пособ. / Е. В. Васильченко. - М. : Российский ун-т Дружбы народов, 2001.
3. Конен В. Рождение джаза / В. Конен. – М. : Советский композитор, 1990. – 101 с.
4. Маркова О.М. Нариси зарубіжної музики 50-90-х років : навч. посіб. – Одеса : Друкарський дім, 2010.
5. Ольховський А. Нарис з історії української музики: навч. посіб. / А. Ольховський. – К. : Муз. Україна, 2003.
6. Побережна Г.І. Загальна теорія музики. – К. : Вища школа, 2004. – 303 с.
7. Прохорова И. Музыкальная литература зарубежных стран: учебник. - М.: Музыка, 2000.
8. Прохорова Л.В. Українська естрадна вокальна школа : навч. посіб. – Вінниця : Нова книга, 2005.
9. Юцевич Ю.Є. Музыка [Текст]: словник-довідник / Юцевич Ю. Є. Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2003. – 352 с.

З рекомендованою літературою Ви можете ознайомитися в читальному залі наукової бібліотеки НАККіМ (<http://www.nakkim.edu.ua>)